

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool te Herent

Hoofdstructuur bao

	Pedagogische eenheid	128488 – 44818 – 110254 –106179
	Instellingsnummer	106179
	Instelling	Vrije Basisschool
directeur		Stefaan VANDERSTEEN
adres		Termerestraat 23 - 3020 WINKSELE
telefoon		016-20.82.74
fax		016-20.30.48
e-mail		adm.centrum@kraal.be
website/URL		www.kraal.be
	Bestuur van de instelling	970236 - V.Z.W."Katholiek Onderwijs De Kraal" te HERENT
adres		Van Bladelstraat 25 - 3020 HERENT
	Scholengemeenschap	120766 - De Kraal te HERENT
adres		Van Bladelstraat 28 - 3020 HERENT
	CLB	114991 - Vrij CLB Leuven te LEUVEN
adres		Karel van Lotharingenstraat 5 - 3000 LEUVEN
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	19/09/2011 t/m 30/09/2011
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	30/09/2011
	Datum bespreking verslag met de instelling	16/11/2011
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Wilfried Bellemans
	Teamleden	Hilde Bosmans
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Leergebieden in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
3.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	7
3.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	9
3.3 Lager onderwijs: wiskunde	10
3.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	11
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	12
4.1 Personeelsbeheer	12
4.2 Evaluatie	13
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	15
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	16
6.1 Wat doet de school goed?	16
6.2 Wat kan de school verbeteren?	17
6.3 Wat moet de school verbeteren?	17
7. ADVIES	18
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	18

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De Vrije Basisschool gevestigd in de Termerestraat 23 organiseert kleuter- en lager onderwijs en maakt deel uit van de scholengemeenschap 'De Kraal'.

Vernoemde scholengemeenschap bestaat uit vier scholen: een autonome kleuterschool, een autonome lagere school en twee basisscholen. Het schoolbestuur organiseert onderwijs op vijf locaties verspreid in de gemeente Herent. De woonkernen waarin de scholen gevestigd zijn, verschillen slechts in relatief beperkte mate qua populatie op het vlak van sociaal culturele en sociaal economische samenstelling. Toch heeft elke school een specifieke eigenheid, stijl en sfeer niettegenstaande het schoolbestuur opteert om een overkoepelend, harmonieus en gelijklopend pedagogisch project te implementeren.

De scholengemeenschap beschikt over een team van vier pedagogisch directeurs dat instaat voor de dagelijkse leiding van de scholen. Een coördinerend directeur heeft de algemene leiding. Hij bewaakt en stuurt in overleg met de pedagogische equipe het onderwijskundig project en verzorgt het administratieve, materiële, financiële en infrastructurele beleid van de scholengemeenschap.

Het kleuterteam gebruikt het 'Ontwikkelingsplan voor de Katholieke Kleuterschool' om de ontwikkelingsdoelen voor de leergebieden wiskunde en wereldoriëntatie na te streven. Het leerplan van het Vlaams Verbond van het Katholiek Basisonderwijs (VVKBaO) vormt voor een aantal leerkrachten een inspiratiebron om het leeraanbod te verrijken en zelfwerkzaamheid van de kleuters uit te lokken. De pedagogisch-didactische inzet van de kleuteronderwijzers resulteert in het nakomen van de maatschappelijke vereisten voor de leergebieden wiskunde en wereldoriëntatie.

De aangeboden thema's zijn harmonieus opgebouwd en integreren wiskundige en wereldoriënterende elementen. De kleuterleidsters bewaken de horizontale samenhang en plegen veelal op informele manier overleg over leeftijdsgebonden inhoud om de verticale samenhang te verzekeren. Er zijn weinig sporen van doelgerichte en formeel vastgelegde afspraken op schoolniveau om een graduele opbouw niet uit het oog te verliezen.

In de meeste kleutergroepen zorgen een aantrekkelijke en pedagogisch uitdagende klasinrichting voor een rijk leer- en ontwikkelingsmilieu dat kinderen kansen biedt tot een ontdekkende en experimenterende verwerving van kennis, vaardigheden en attitudes. In veel gevallen sturen de kleuteronderwijzers in belangrijke mate het leerproces van de kleuters. Hierdoor zijn er nog groeimogelijkheden om het zelfsturend leren van de kinderen te intensiveren. De groepsleerkrachten willen alle facetten van het leer- en ontwikkelingsproces van de kleuters op een degelijke manier opvolgen en begeleiden.

De kleuterleidsters maken gebruik van hun ervaringsdeskundigheid, van leeftijdsgebonden observatielijsten, hoekenfiches en eigen observatietechnieken gekoppeld aan een elektronisch kleutervolgsysteem om de leer- en ontwikkelingsvorderingen van de kinderen in kaart te brengen. Niettegenstaande bepaalde kleuteronderwijzers experimenteren met gedifferentieerde evaluatie staat deze techniek nog in de kinderschoenen.

Aan het einde van de kleuterschool nemen de kleuteronderwijzers genormeerde toetsen af. De leraren gaan hiermee na of de kinderen over voldoende kennis en vaardigheden beschikken om met succes de lagere afdeling aan te vatten.

Voor kinderen met leer- en ontwikkelingsmoeilijkheden voorziet de school na overleg, waarbij de ouders gesprekspartners, zijn aangepaste individuele begeleidingsmaatregelen.

In de lagere afdeling gebruiken de leraren voor het leergebieden wiskunde en wereldoriëntatie een onderwijsleerpakket. Voor wereldoriëntatie is dit pakket ter beschikking tot het vierde leerjaar. Een verdere invoering in de bovenbouw is voorzien van zodra de methode ter beschikking komt.

De leerkrachten zijn van oordeel dat zij door het gebruik van deze onderwijsleerpakketten voldoen aan de realisatie van de leergebiedgebonden eindtermen. De groepsleraren

beschouwen het leerlingenwerk, methodegebonden en eigen ontwikkelde toetsen als harde outputgegevens. De leraren stellen zich echter weinig vragen over de validiteit van het aangewende instrumentarium.

Degelijke resultaten van de leerlingen in het vervolgonderwijs zijn wel objectief aantoonbare outcomes, illustratief voor de geleverde onderwijskwaliteit in de basisschool. Het pedagogisch team koos ervoor om niet deel te nemen aan de genormeerde koepelgebonden toetsen aan het einde van lagere afdeling.

De meeste groepsleerkrachten zien het leerplan van het VVKBaO niet als een dwingende leidraad om wiskunde en wereldoriëntatie inhoud te geven.

Een belangrijk aantal leraren is ervan overtuigd dat wiskunde een realistische benadering verdient. Bepaalde groepsleerkrachten bieden daarom de leerlingen kansen om op basis van levensechte ervaringen wiskundige kennis, inzichten en vaardigheden te verwerven.

In de verschillende leergroepen besteden de leraren in de eerste plaats aandacht aan de verwerving van de basisleerstof. Dit neemt niet weg dat de differentiatiemogelijkheden, voorzien in het onderwijsleerpakket en de inzet van de leerkrachten, ondersteuning verzekeren voor kinderen die minder vlot het basispakket verwerken. Ook voor de leerlingen met meer dan de gemiddeld competenties zijn extra uitdagende opdrachten voorzien.

De invoering van een onderwijsleerpakket voor het leergebied wereldoriëntatie heeft niet geleid tot een hernieuwde studie van het leerplan. De groepsleerkrachten zijn dan ook over het algemeen weinig doordrongen van de filosofie en de pedagogisch-didactische benadering die de uitgangspunten van het leerplan zijn voor het wereldoriënterend leren in het katholiek basisonderwijs. Een aantal leerkrachten is zich van deze lacune bewust en geeft toe dat het gebruik van een onderwijsleerpakket de vereiste kritische ingesteldheid vereist.

Bepaalde leraren gelukken er in om een krachtige en motiverende leeromgeving te creëren die de leerlingen tot ontdekkend en zelfsturend leren aanspoort. Grondig uitgewerkte één- en meerdaagse leeruitstappen zijn hiervoor exemplarisch.

Het pedagogisch team heeft nog niet de tijd gevonden om te reflecteren op een functioneel leerdecorum. Tijd- en ruimtekaders zijn niet steeds in overeenstemming met de bepalingen van het leerplan. De voorstelling van het behandelde thema gebeurt in de meeste gevallen door wandplaten en fotomateriaal. Het gebruik van toontafels is nog niet ingeburgerd.

Binnen de pedagogische entiteit is nog geen evaluatievisie en evaluatiemethodiek gebaseerd op de principes van het leerplan ontwikkeld.

Na intensief overleg kwamen competentieprofielen en functiebeschrijvingen tot stand. Deze zijn opgenomen in de bijlage van het arbeidsreglement waarover de leraren beschikken. Op basis hiervan is de schoolleiding gestart met het voeren van functioneringsgesprekken. Nog veel werk dient op dit terrein te gebeuren en vooral de evaluatie van de leraren is dringend en noodzakelijk.

De pedagogische directies organiseren klasbezoeken waarover ze een verslag opstellen dat in de eerste plaats coachend, begeleidend en ondersteunend wil zijn. Een aantal leraren apprecieert deze benadering omdat het een bijdrage betekent tot de verbetering van het professioneel handelen.

Na de schooldoorlichting geeft de inspectie een gunstig advies voor erkenning en subsidiëring van de Vrije Basisschool en spreekt de overtuiging uit dat bij ongewijzigd beleid en rekening houdend met de werkpunten opgesomd in dit verslag de onderwijskwaliteit verder zal toenemen.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende woonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

wiskundige initiatie
wereldoriëntatie

Lager onderwijs

wiskunde
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel

Personeelsbeheer

Evaluatiesysteem

Onderwijs

Evaluatie

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

Motivering

- De kleuteronderwijzers baseren zich quasi uitsluitend op het 'Ontwikkelingsplan voor de katholieke kleuterschool' om de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskunde na te streven. Dit document, waarnaar in de planningsdocumenten wordt verwezen, bepaalt in hoge mate de geselecteerde doelen en de klasactiviteiten. Enkele leerkrachten gaan ook in het leerplan op zoek naar bijkomende leer- en inspiratiebronnen om het aanbod te verrijken en om wiskundige ontdekkingen uit te lokken.
- De meeste kleuteronderwijzers passen op een eerder intuïtieve manier de uitwerking en de bewaking van de leerprincipes beschreven in het leerplan toe. Het vormt derhalve voor het kleuterteam een uitdaging om doelgericht na te gaan in hoeverre de vooropgestelde leerdoelen bereikt worden.
- Leeftijdsgebonden observatielijsten voor een deel geïnspireerd op het hoofdstuk 'Denkontwikkeling van het Ontwikkelingsplan', geven weer welke doelen de leraren in het kader van een geïntegreerde wiskundige initiatie nastreven. Elk schooljaar

screenen de kleuteronderwijzers de kinderen in twee periodes en geven aan in hoeverre de begrippen al dan niet zijn verworven.

- Met observatielijsten, observatieroosters en uitgewerkte hoekenfiches bewaken de kleuterleidsters de graduele opbouw en de verticale samenhang van het leeraanbod. Een streefwoordenlijst draagt bij tot het verwerven van wiskundige begrippen. Ook het veelvuldig informeel overleg biedt kansen om afspraken te maken over leer- en groeilijnen in het kleuteronderwijs. Een meer gesystematiseerde benadering met formele verslaglegging biedt bijkomende garanties om de continuïteit van de onderwijskwaliteit te verzekeren, ook bij wisselende personeelsformaties.
- Wiskundige initiatie vormt een integrerend deel van harmonisch opgebouwde thema's. De leerkrachten hebben aandacht voor de horizontale samenhang binnen de verschillende wiskundige domeinen en verliezen ook de samenhang met de andere leergebieden niet uit het oog.
- Niettegenstaande tijdens de bijgewoonde activiteiten de kleuteronderwijzers veelal sturend het initiatief namen, mochten de kinderen ook zelf explorerend en experimenterend leren. De kinderen krijgen kansen om op een actieve manier constructies te bouwen, patronen na te maken en inzichten in ruimtelijke oriëntatie te verwerven.
- In het klasbeeld van een aantal kleutergroepen springt niet meteen de aandacht voor wiskundige ontwikkeling in het oog en is een doelgerichte verrijking van de hoeken met wiskundige materialen nog geen algemene verworvenheid. Hoewel de school over een uitgebreid gamma van wiskundige speelleermiddelen beschikt, laten bepaalde leerkrachten waardevolle kansen onbenut om onder meer in de winkel- en in de huishoek kleuters op een ludieke wijze wiskundige ervaringen aan te reiken.
- In sommige kleutergroepen krijgen de kinderen, op basis van wandplaten en een takenbord, voeling met hoeveelheden en cijfers. In bepaalde kleutergroepen brengen de kleuterleidsters pictogrammen aan om de hoeken, in functie van de ruimtelijke oriëntatie, te definiëren. Deze werkwijze wordt in de meeste kleutergroepen slechts in geringe mate toegepast. Hierover zijn er op schoolniveau geen dragende afspraken.
- De kleuteronderwijzers volgen de wiskundige leer- en ontwikkelingsvorderingen van de kleuters op door middel van eerder toevallige observaties. Op schoolniveau zijn er geen eenduidige afspraken over de manier waarop observaties op een doelgerichte en systematische wijze dienen te gebeuren. Het is onduidelijk in hoeverre deze occasionele observaties een waardevolle input betekenen voor het periodieke screenen van wiskundige competenties binnen het kleutervolgsysteem.
- Kleuters waarvan de leraren op het vlak van de wiskundige initiatie leermoeilijkheden vaststellen, worden grondig gescreend. Indien nodig bespreken de groepsleerkracht, de zorgcoördinator al dan niet in aanwezigheid van de ouders en een medewerker van het centrum voor leerlingenbegeleiding de problematiek. In een aantal gevallen operationaliseert het zorgteam in gezamenlijk overleg een ondersteuningsparcours waarbij de groepsleerkracht kan rekenen op de hulp van een zorgjuf.
- Aan het einde van het kleuteronderwijs nemen de groepsleerkrachten een genormeerde toets af om na te gaan in hoeverre de kinderen voldoende kennis en vaardigheden hebben verworven om met succes het eerste leerjaar in het lager onderwijs aan te vatten.
- Door het leggen van andere schoolprioriteiten reflecteerde het kleuterteam de voorbije jaren weinig gestructureerd op de geboden onderwijskwaliteit met betrekking tot wiskundige initiatie. Het paralleloverleg en de vergaderingen in de pedagogische raad resulteerden niet in het verwerven van nieuwe pedagogisch en didactische inzichten. De betrokkenheid van de meeste kleuteronderwijzers droeg bij tot het behoud van een degelijke onderwijskwaliteit voor het leergebied wiskunde

3.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Motivering

- De kleuteronderwijzers baseren zich quasi uitsluitend op het 'Ontwikkelingsplan voor de katholieke kleuterschool' om de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie na te streven. Dit document, waarnaar in de planningsdocumenten wordt verwezen, bepaalt in hoge mate de geselecteerde doelen en de klasactiviteiten. Enkele leerkrachten gaan ook in het leerplan op zoek naar bijkomende leer- en inspiratiebronnen om het aanbod te verrijken en om wereldoriënterend onderwijs en het creatief denken te stimuleren.
- De meeste kleuteronderwijzers passen op een eerder intuïtieve manier de uitwerking en de bewaking van de leerprincipes beschreven in het leerplan toe. Het vormt derhalve voor het kleuterteam een uitdaging om doelgericht na te gaan in hoeverre de vooropgestelde leerdoelen bereikt worden. Het gestructureerd en intentioneel vaststellen van de beginsituatie, gebaseerd op een constructivistische onderwijsvisie, behoort niet tot de geplogenheden.
- Leeftijdsgebonden observatielijsten voor een deel geïnspireerd op het hoofdstuk 'Denkontwikkeling van het Ontwikkelingsplan', geven weer welke doelen de leraren in het kader van het leergebied wereldoriëntatie nastreven. Elk schooljaar screenen de kleuteronderwijzers de kinderen in twee periodes. De leerkrachten noteren in hoeverre ze een aantal doelstellingen bereiken.
- Met observatielijsten en uitgewerkte hoekenfiches bewaken de kleuterleidsters in zekere mate de graduele opbouw en de verticale samenhang van het leeraanbod. Een formele streefwoordenlijst bij de behandelde thema's is niet beschikbaar. De kleuteronderwijzers steunen op hun ervaringsdeskundigheid om een reeks passende woorden en begrippen in het aanbod op te nemen. Ook het veelvuldig informeel overleg biedt kansen om afspraken te maken over leer- en groeilijnen.
- Om eenduidigheid op niveau van de pedagogische entiteit te bewerkstelligen, boog het kleuterteam zich over de verschillende kalenders die in elke kleutergroep aanwezig dienen te zijn. In bepaalde kleutergroepen is het uitzicht afhankelijk van de perceptie van de betrokken leidster en niet steeds in overeenstemming met de ontwikkeling van de kinderen. Het is evenmin duidelijk in hoeverre het gebruik van de kalenders eenvormig in de groepswerking geïntegreerd is om de tijd te structureren en om tijdsbegrippen bij te brengen.
- In een aantal gevallen is het functioneel gebruik van pictogrammen en visuele voorstellingen in overeenstemming met het ontwikkelingsniveau van de kleuters niet geoptimaliseerd.
- In de meeste kleutergroepen krijgen de thema's een rijke invulling maar spelen de kleuteronderwijzers echter een determinerende en sturende rol. De thema's weerspiegelen een sterke horizontale samenhang zodat meerdere ontwikkelingsaspecten aan bod komen. De keuze van de thema's is gebaseerd op actuele en recurrente omstandigheden. Bepaalde leerkrachten beschikken over degelijk gestoffeerde documentatiemappen om de thema's body te geven.
- De interesse van de kleuters is in mindere bepalend voor de inhoud van het leeraanbod. Dit neemt niet weg dat de leefwereld van de kinderen en de onmiddellijke omgeving van de school een centrale plaats toebedeeld krijgen.
- In de meeste kleutergroepen maken de leerkrachten gebruik van een takenbord. Contractwerk als een activerende werkvorm is nog niet geïntegreerd in de meeste kleutergroepen. Het stimuleren van de zelfredzaamheid krijgt in bepaalde kleutergroepen een invulling die minder is dan mag verwacht worden.
- Er zijn geen formele afspraken op schoolniveau om de graduele en verticale opbouw in het leeraanbod wereldoriëntatie te verzekeren. Informele contacten tussen de kleuteronderwijzers zijn bepalend voor de inhoud van de thema's.

- Het behandelde thema is in de meeste kleutergroepen door middel van wandplaten, prenten, boeken en foto's zichtbaar aanwezig. De kleuteronderwijzers hebben weinig ervaring met het gebruik van toontafels waarop concrete en levensechte voorwerpen, in relatie met het thema aanwezig zijn. Het functioneel gebruik van verschillende hoeken in het kader van het behandelde thema vormt nog geen automatisme in alle kleutergroepen.
- De kleuters bewust maken van hun plaats op straat en in het verkeer krijgt ruime aandacht. De kleuteronderwijzers bieden ruime oefenkansen om de juiste attitudes van de kleuters in de publieke ruimte aan te scherpen.
- In het kader van de nieuwe leerplannen volgden de kleuteronderwijzers een gerichte nascholing voor het domein techniek. Hiervoor schakelde de schoolleiding een externe begeleider in.

3.3 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

Motivering

- Om de basiscompetenties voor het leergebied wiskunde te realiseren en te evalueren baseren de leraren zich op een onderwijsleerpakket. Dit leerpakket vormt het voornaamste referentiekader bij het plannen van het aanbod. Het team gaat ervan uit dat de methodegebonden en zelf ontworpen toetsen volstaan om het bereiken van de eindtermen en de leerplandoelen aan te tonen. Deze toetsen en de resultaten in het vervolgonderwijs tonen aan dat de school voor het leergebied wiskunde aan haar maatschappelijke opdracht voldoet.
- De leerlingenwerk getuigt van een evenwichtig aanbod voor de verschillende domeinen van het leerplan en illustreert de aandacht op schoolniveau voor een graduele en inhoudelijke continuïteit binnen dit leergebied.
- Een aantal leraren slaagt erin om een krachtig onderwijsleerklimaat te scheppen en daagt de leerlingen uit om probleemoplossend te denken. Een aangepaste vraagstelling zet de leerlingen aan om kritisch te reflecteren op de aangewende oplossingsstrategieën en wakkert een goede leerhouding aan. De efficiënte en doelgerichte integratie van multimedia tijdens het onderwijsleerproces heeft niet alleen een ondersteunende functie maar verhoogt tevens de betrokkenheid van de leerlingen.
- Meerdere leraren onderstrepen het belang om wiskunde te benaderen vanuit realistische contexten. In een aantal klassen in de onderbouw krijgen de leerlingen geregeld kansen om levensechte ervaringen op te doen en aldus wiskundige kennis, inzichten en vaardigheden te verwerven en uit te bouwen.
- Op schoolniveau bestaan er geen afspraken over de aanwending van ondersteunende strategiekaarten in het klasbeeld. In meerdere klasgroepen bieden de klaswanden geen of een erg beperkte functionele visuele ondersteuning voor de aangeleerde heuristieken en algoritmes. Hierdoor kunnen sommige leerlingen, bij het oplossen van bepaalde problemen, geen beroep doen op ondersteunende en noodzakelijke leerstrategieën. In enkele gevallen krijgen de leerlingen individueel ondersteuningskaartjes die aansluiten bij hun specifieke behoeften.
- Naast het verwerven van de basisleerstof heeft de school ook aandacht voor differentiatie. Hiervoor wendt het pedagogisch team in eerste plaats de differentiatiemogelijkheden aan die in het onderwijsleerpakket voorzien zijn. Leerlingen met specifieke leernoden kunnen rekenen op compenserende en dispenserende maatregelen. In een aantal gevallen organiseert de school eveneens een individueel leertraject in het vooruitzicht van de overstap naar de B-stroom. Daarnaast voorziet het zorgteam in overleg met de groepsleerkracht extra oefenmaterialen voor leerlingen die over meer dan de gebruikelijke competenties beschikken.
- Alle leraren zijn overtuigd van hun belangrijke rol als eerstelijnszorgverstreker. De uitwerking in de praktijk biedt echter een wisselend beeld. In de planningsdocumenten

zijn er weinig sporen die verwijzen naar een doelgerichte ondersteuning en/of remediëring door de klasleraar naar aanleiding van observaties of resultaten van methodegebonden toetsen.

- Leerstofeenheden worden geëvalueerd met methodegebonden en eigen toetsen. In de bovenbouw gaat heel wat aandacht naar de voorbereiding van een toets waardoor een reëel gevaar voor 'teaching to the test' ontstaat. Documentanalyse en gesprekken geven geen duidelijk beeld over de wijze waarop deze evaluatiegegevens geanalyseerd en geïnterpreteerd worden en daadwerkelijk bijdragen tot een doelgerichte klasinterne remediëring.
- Het pedagogisch team stelt zich weinig vragen bij de validiteit van de gebruikte toetsen en nam onlangs de beslissing om niet meer deel te nemen aan de koepelgebonden toetsen. De afname van genormeerde toetsen van een leerlingvolgsysteem beperkt zich tot het derde leerjaar. In het vierde leerjaar en in de bovenbouw gebeurt een genormeerde toetsafname enkel in functie van de vaststelling en de behandeling van leermoeilijkheden en / of leerstoornissen.
- Er zijn geen gegevens beschikbaar waaruit blijkt dat het pedagogisch team de laatste jaren grondig reflecteerde op de onderwijskwaliteit en het onderwijskundig handelen met betrekking tot het leergebied wiskunde. Leerlingenresultaten worden voorlopig nog weinig bespreekbaar gesteld om er de kwaliteit van het wiskundeonderwijs mee te beoordelen en te verbeteren. Op didactisch vlak gaan kansen verloren om goede praktijkvoorbeelden aan te wenden om aldus de onderwijskwaliteit op klas- en schoolniveau te verhogen.

3.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Motivering

- Het onderwijsaanbod, de planningsdocumenten, het leerlingenmateriaal en de resultaten van de eigen toetsen tonen in voldoende mate aan dat eindtermen en leerplandoelen voor het leergebied wereldoriëntatie nagestreefd en bereikt worden. Het leerplan vormt slechts in heel geringe mate een referentiekader voor de invulling van het onderwijsleeraanbod en voor de bewaking van de te bereiken onderwijsdoelstellingen.
- Momenteel bevindt de school zich in een overgangsfase. Een aantal jaren geleden bracht de inventarisatie van de thema's gekoppeld aan de leerplandoelen meerdere hiaten aan het licht. Deze vaststellingen gaven aanleiding tot de invoering – momenteel tot in het vierde leerjaar - van een onderwijsleerpakket. De keuze van dit onderwijsleerpakket houdt in belangrijke mate rekening met de desiderata van de leraren en in mindere mate met de principes en doelstellingen van het leerplan.
- De invoering van de nieuwe methode leidde niet tot een hernieuwde studie van het leerplan. Documentanalyse en gesprekken tonen aan dat het pedagogisch team slechts in erg beperkte mate doordrongen is van de visie en de didactische aanpak gespecificeerd in het leerplan. Zo kiest een aantal leraren vaak thema-inhouden die voornamelijk tot één domein behoren en hebben ze weinig oog voor de wenselijke horizontale samenhang tussen de verschillende leerdomeinen wereldoriëntatie en met de andere leergebieden. Andere leraren hebben weinig aandacht voor de geïntegreerde benadering van de domeinen 'tijd' en 'ruimte' binnen het leergebied wereldoriëntatie.
- Sommige leraren zijn bedreven in het creëren van een krachtige en motiverende leeromgeving waarbij betekenisvolle leerinhouden aangeboden worden die de leerlingen zelf kunnen ontdekken en verwerven. Hierbij treedt de groepsleraar als begeleider op. De aanwending van coöperatieve werkvormen, ervaringsgerichte toepassingsmogelijkheden en de integratie van multimedia stimuleren een actieve deelname aan het onderwijsleerproces, dagen de leerlingen uit om via geschreven en digitaal bronmateriaal op zoek te gaan naar informatie en verhogen de betrokkenheid.

- De leraren vinden het belangrijk dat het domein verkeer wordt benaderd vanuit verkeers- en mobiliteitseducatie waarbij zij een duidelijk accent leggen op een positieve ingesteldheid en een bredere kijk op mobiliteit. Waarnemingen in de directe schoolomgeving en leeruitstappen bieden interessante mogelijkheden om inzichten bij te brengen in verkeerssituaties waarbij de leerlingen hun gedrag in het verkeer op een realistische en veilige manier kunnen oefenen en toepassen. Nochtans formuleren de leraren naar aanleiding van leeruitstappen zelden of nooit intentionele doelen die specifieke vaardigheden en attitudes beogen of stellen ze gerichte aandachtspunten voorop. Projecten en praktische toepassingen zoals de verkeersweek, de Strapdag, het levend fietsparcours, het fietsbrevet vormen toe te juichen initiatieven en onderstrepen de aandacht voor verkeer op schoolniveau.
- Degelijk uitgewerkte onderwijsleeruitstappen en extra-murosactiviteiten zoals ridderklassen, zee- en bosklassen, H²O-klassen vormen een waardevolle aanvulling bij het meestal rijke onderwijsaanbod en bieden de mogelijkheid om de werkelijkheidswaarde van een thema te verhogen. Daarnaast verruimen bezoeken aan musea en de deelname aan 'doebeurzen' het vormingsaanbod.
- De noodzakelijke tijds- en ruimtecadavers zijn niet in alle klassen aanwezig of corresponderen niet steeds met de inhoud van het leerplan. De leraren hebben niet de gewoonte om deze cadavers functioneel en dynamisch te gebruiken. Dit hypothekeert de verruiming van het historisch besef en het ruimtelijk inzicht bij de leerlingen.
- Initiatieven rond, onder meer, gezondheidseducatie, democratische opvoeding en actualiteit bieden impulsen voor de maatschappelijke weerbaarheid en de mondigheid van de leerlingen. Tweejaarlijkse projecten in het kader van 'Kraal vol Kleuren' oriënteren de leerlingen op sociale en culturele verschijnselen in de ruime samenleving.
- De leerkrachten hebben nog niet de gewoonte om systematisch na te gaan in hoeverre de leerplandoelen voor het leergebied wereldoriëntatie worden bereikt. De leerlingenevaluatie richt zich in hoofdzaak op het meten van reproduceerbare feitenkennis. Het in kaart brengen van specifieke vaardigheden, processen, inzichten en/of attitudes van leerlingen kent nog een duidelijke groeimarge.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Personeelsbeheer

4.1.1 *Evaluatiesysteem*

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- ontwikkeling.

Motivering

- Een stuurgroep bestaande uit het directieteam van scholengemeenschap 'De Kraal' en een vertegenwoordiging van de leerkrachten tekende in de loop van het schooljaar 2007-2008 competentieprofielen en functiebeschrijvingen uit. Het directieteam en een delegatie van het schoolbestuur volgden de werking van de stuurgroep op.
- Vanaf oktober 2008 zijn functiebeschrijvingen en competentieprofielen die aansluiten bij de eigenheid van de scholengemeenschap 'De Kraal' en die compatibel zijn met het model voor de studenten van het Departement lerarenopleiding, operationeel.

- Het schoolteam definieert competentie als een geheel van kennis, vaardigheden en attitudes dat aan een leraar capaciteiten biedt om correct te handelen, problemen te onderkennen en op te lossen en verantwoordelijkheid te nemen in het kader van zijn professionele activiteiten.
- Het schoolteam vertaalde competentieprofielen en functiebeschrijvingen in een zestal kerntaken van de leraar basisonderwijs. Deze kerntaken vormen de basisvoorwaarden voor kwaliteitsvol onderwijs binnen de pedagogische entiteit en kregen een concrete invulling. Het document is opgenomen in de bijlage van het arbeidsreglement waarover elke leerkracht beschikt.
- De functioneringsgesprekken gingen inmiddels voor een aantal leraren van start. Na elke gesprek stelt de betrokken pedagogisch directeur een verslag op waarin afspraken en raadgevingen zijn opgenomen.
- Naast functioneringsgesprekken organiseert het directieteam eveneens formele klasbezoeken. Hiervoor ontwikkelde de schoolleiding een instrument waarin op transparante wijze de doelen van een klasbezoek gekaderd worden. Dit instrument laat toe dezelfde evaluatiecriteria te hanteren. Na het klasbezoek stelt de betrokken pedagogisch directeur een uitgebreid verslag op dat in een aantal van de onderzochte documenten quasi uitsluitend een coachend, vrij lovend en stimulerend karakter droeg.
- De verschillende pedagogisch directeurs houden door middel van doorloopbezoeken ook de vinger aan de pols omtrent het pedagogisch-didactisch optreden van de leraren. Hierdoor hebben zij een vrij volledig beeld van de ontplooiende activiteiten op de werkvloer. De leerkrachten stellen de ondersteuning bij hun pedagogisch-didactisch functioneren sterk op prijs.
- Op niveau van de scholengemeenschap leggen de verschillende pedagogische directieleden en de coördinerend directeur de laatste hand aan de finetuning van het evaluatiesysteem. De evaluatiegesprekken zitten nog in de pipeline en krijgen in de loop van het schooljaar 2011 – 2012 een concrete invulling.
- Het directieteam kiest bij het bewerkstelligen van een veranderingsproces voor een tactvolle en diplomatische benadering die respect opbrengt voor de eigenheid, de mening en de inzichten van de betrokken leerkrachten.

4.2 Evaluatie

4.2.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ondersteuning.

Motivering

- Niettegenstaande binnen de pedagogische entiteit geen expliciete evaluatievisie en evaluatiemethodiek zijn ontwikkeld, leven er hierover intuïtief binnen het team een aantal vrij gelijkgerichte opvattingen. De leraren vinden het belangrijk om oog te hebben voor het proces dat de kinderen voor de verschillende aspecten van hun persoonlijkheidsontwikkeling doormaken.
- Binnen de kleuterschool en de kleuterafdelingen leeft de bezorgdheid van de kleuteronderwijzers om het leer- en ontwikkelingsproces van de kinderen zo doelmatig mogelijk te begeleiden. Hiervoor voerde de school een elektronisch registratie- en volgsysteem in. Dit systeem laat toe om het voortgangsparcours van de individuele kinderen doorheen het hele kleuteronderwijs nauwkeurig op te volgen. Het kleuterteam maakte over de registratie van gegevens en over het systematisch gebruik van het elektronische kleutervolgsysteem echter nog weinig concrete afspraken om een uniforme aanwending te verzekeren.
- De invoering van gegevens in het elektronische systeem wordt in de meeste kleutergroepen voorafgegaan door observaties zowel op het cognitieve als op het sociaal-emotionele terrein. De meeste kleuterleidsters gebruiken hiervoor een schriftje

waarin occasioneel feiten, toevallige vaststellingen en aandachtspunten een plaats krijgen. Meer doelgerichte observaties in functie van vorderingen en / of storingen in het leer- en ontwikkelingsproces van de kleuters op individueel en / of op klasniveau vinden nog geen algemene toepassing. Gedifferentieerde evaluatie staat nog in de kinderschoenen. Enkele kleuteronderwijzers experimenteren reeds op dit terrein.

- Aan het einde van het kleuteronderwijs nemen de kleuterleidsters genormeerde toetsen af om na te gaan of de kinderen in voldoende mate kennis en vaardigheden hebben verworven om met succes in het lager onderwijs te kunnen starten. Een hertoetsing, in samenwerking met het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) is voorzien voor kinderen die bij de eerste test een minder goed resultaat behaalden.
- In de lagere afdeling brengen de leraren voornamelijk de cognitieve ontwikkeling sterk in kaart. De suggesties en richtlijnen omtrent evaluatie zoals deze in de verschillende leerplannen terug te vinden zijn, vormen geen concrete leidraad voor de huidige evaluatiepraktijk. De leraren zijn weinig vertrouwd met alternatieve, zachte vormen van evaluatie. Voor een aantal domeinen en leergebieden zijn slechts in geringe mate zichtbare evaluatiegegevens voorhanden.
- Voor de leergebieden waar de onderwijsleerpakketten het onderwijsaanbod bepalen, gebruiken de leraren voornamelijk de methodegebonden toetsen om na te gaan in welke mate de leerinhouden verworven werden. Voor wereldoriëntatie is het nog niet duidelijk welke koers de school wil varen. De gangbare toetsen leveren een onvolledig beeld over het bereiken van de leerplandoelen en brengen voornamelijk strikt meetbare kennis bij leerlingen in kaart.
- Op schoolniveau ontbreken duidelijke criteria en richtlijnen om bepaalde leergebieden, de leergebiedoverschrijdende eindtermen en de attitudinale doelen te observeren en te evalueren. De evaluatiepraktijk voor het leergebied muzische vorming en voor de leergebiedoverschrijdende eindtermen krijgt alsnog een summiere en persoonsgebonden invulling. De leraren hebben weinig ervaring om voor deze leergebieden en -domeinen aangepaste evaluatievormen en -middelen in te schakelen.
- Differentiatie in het onderwijsleerproces leidt voorlopig nog niet tot een algemeen geïntegreerde gedifferentieerde toetsing. Uitzonderlijk hebben bepaalde leerkracht de weg hiernaar gevonden. Gedifferentieerde evaluatievormen richten zich voornamelijk op leerlingen met leerstoornissen en hebben betrekking op compenserende en dispenserende maatregelen.
- Om de voortgang en de leerwinst van de leerlingen op langere termijn op te volgen, beschikt de school over observaties, methodegebonden en eigen toetsten. Tot en met het derde leerjaar worden deze gegevens aangevuld met genormeerde toetsen van een leerlingvolgsysteem.
- Het pedagogisch team is weinig kritisch over validiteit van de gehanteerde toetsen. Het is geen gewoonte om de evaluatie af te stemmen op de inhoud van het leerplan en om resultaten van eigen toetsten te vergelijken met resultaten van genormeerde en/of externe proeven. De recent genomen beslissing om voorlopig niet langer deel te nemen aan de toetsten van de eigen onderwijskoepel steunt op weinig relevante criteria.
- De school maakte nog geen grondige analyse van haar eigen evaluatiepraktijk. Hierdoor blijven kansen onbenut om de pedagogisch-didactische aanpak bij te sturen en zodoende de onderwijskwaliteit te optimaliseren.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- Het opvoedingsproject van de scholengemeenschap 'De Kraal' is vastgelegd in een samenwerkingsakkoord voor het eerst officieel afgesloten op 1 september 2010 en hernieuwd op 1 september 2011. Dit akkoord handelt over drie domeinen: het financieel en administratief beheer, het gebruik van de schoolgebouwen en de opdrachten die door het schoolbestuur worden toegewezen aan de leden van het directieteam. Het opvoedingsproject van de scholengemeenschap 'De Kraal' is gefundeerd op universele humane en christelijke waarden die een brede groep ouders kan onderschrijven.
- De coördinerend directeur stuurt, kanaliseert en geeft intrinsiek inhoud aan de schoolwerking. Hij wordt hierbij geholpen door een team van de pedagogisch directeurs die verantwoordelijkheid opnemen om het pedagogisch project in de praktijk te realiseren. Zij coachen en ondersteunen de groepsleerkrachten die op de werkvloer het leren en de ontwikkeling van de kinderen op een eigentijdse en zorgzame manier begeleiden.
- Het schoolbestuur verwacht dat het schoolteam de opdrachtverklaring, opgetekend in competentieprofielen en functiebeschrijvingen, onderschrijft en beoogt hiermee kwalitatief hoogstaand onderwijs.
- De scholengemeenschap 'De Kraal' staat voor een veilige omgeving die de kinderen uitnodigt om geleidelijk hun talenten optimaal te leren gebruiken en om in vrijheid en met de vereiste verantwoordelijkheid aan het maatschappelijke leven te participeren. Vertrouwen vormt hierbij een kernbegrip. Het gaat om vertrouwen in kinderen, leerkrachten, ouders en leidinggevenden om gezamenlijk een uitdagend pedagogisch project in een bloeiende leeromgeving gestalte te geven.
- De cognitieve en emotionele ontwikkeling naast het oefenen met sociale vaardigheden en het aanscherpen van een muzisch bewustzijn zijn de pijlers waarop het pedagogisch-didactisch gebeuren gebaseerd is.
- De schoolleiding hecht veel belang aan een gepaste omgang met diversiteit wat zich onder meer vertaalt in respect voor de eigenheid en het anders zijn van elk kind. De leraren en het zorgteam worden uitgenodigd om in hun pedagogische benadering op een doelgerichte wijze differentiatievormen in te bouwen om op maximale wijze kinderen leer- en ontwikkelingskansen te bieden.
- Het democratisch leiderschap biedt ruimte tot inspraak en participatieve besluitvorming. Alle actoren beschikken over de mogelijkheid om op een constructieve manier aan de besluitvorming te participeren en hun mening te verdedigen. Indien nodig, nemen de leidinggevenden hun verantwoordelijkheid wanneer het bereiken van een consensus niet haalbaar is en inertie verdere vorderingen dreigt te belemmeren of te vertragen.
- Door een beperkte aandacht voor formele en kritische zelfevaluatie gaan er kansen verloren om de aanwezige onderwijskwaliteit te optimaliseren. Het behoort nog niet tot de schoolcultuur om op een systematische wijze effecten van haar onderwijs in kaart te brengen, te analyseren en te interpreteren en hieraan, indien nodig, acties te koppelen.
- Door de beperkte aanwezigheid van kinderen uit allochtone en/of sociaal zwakke milieus voert de school nog geen echt talenbeleid. Ondanks het ontbreken van een gemeenschappelijke visie op schoolniveau zijn er een meerdere initiatieven op de klasvloer die kaderen binnen een eigentijdse benadering van het taalonderwijs. Een aantal van deze acties zijn geworteld in de vorige cyclus betreffende gelijke onderwijskansen.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Het creëren van een warm en kindvriendelijk pedagogisch klimaat en de inzet en het enthousiasme van meerdere leerkrachten om kwaliteitsvol onderwijs aan te bieden.
- Een degelijk gestructureerde agenda volgens eenduidige richtlijnen als basis om de ontwikkelingsdoelen in voldoende mate na te streven en een harmonische ontwikkeling te bewerkstelligen.
- De geïntegreerde benadering van wiskundige initiatie in het onderwijsleeraanbod in meerdere kleutergroepen.
- De aandacht van een aantal leraren in het lager onderwijs om het leergebied wiskunde te benaderen vanuit realistische contexten en om kinderen te stimuleren de verworven kennis in het dagelijkse leven toe te passen.
- Het overwegend rijke onderwijsaanbod binnen het leergebied wereldoriëntatie in combinatie met doelgerichte schooluitstappen die een waardevolle aanvulling vormen bij het leerproces.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- In gezamenlijk overleg zijn duidelijk criteria afgebakend om per leeftijdsgroep de ontwikkelingsevolutie van de kleuters in kaart te brengen.
- De toenemende expertise en bereidheid van de leraren om via gedifferentieerd onderwijs sterker tegemoet te komen aan de individuele noden van de leerlingen voor het leergebied wiskunde.
- De individuele intenties in het lager onderwijs om evaluatie ontwikkelingsgericht te benaderen, ondanks de afwezigheid van een doordachte visie op schoolniveau.
- De professionele aanpak voor de introductie van functioneringsgesprekken en de duidelijk uitgewerkte leidraad voor klasbezoeken.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Op niveau van de scholengemeenschap heerst er een duidelijke visie ten aanzien van een toekomstige profilering van de verschillende scholen op pedagogisch en maatschappelijk vlak.
- De uitgebalanceerde taakverdeling en de aanwending van de deskundigheid van de afzonderlijke directieleden om op een efficiënte wijze de reeds aanwezige onderwijskwaliteit verder te optimaliseren.
- Het enthousiasme en de inzet van de pedagogische directeurs in de kleuterafdeling om zich op relatief korte tijd via literatuurstudie, gesprekken, klasobservaties en inscholingen te verdiepen in het kleuteronderwijs.
- De tact en diplomatie bij de omgang met divergenties, gekoppeld aan een rustige vastberadenheid bij de begeleiding van veranderingsprocessen.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De hoeken met meer wiskundige elementen stofferen om het denkproces van de kleuters te stimuleren. Ervarings- en beleavingskansen van kleuters uitbreiden door de thema's te verrijken met levensechte en tastbare voorwerpen.
- In alle kleutergroepen kansen creëren om de zelfsturing en de actieve inbreng van de kleuters te verhogen.
- In de lagere school oog hebben om het onderwijsleeraanbod en de evaluatie voor de leergebieden wiskunde en wereldoriëntatie af te stemmen op de principes en de doelen van het leerplan en dit proces systematisch bewaken.
- In de lagere afdeling een horizontaal en evenwichtig gestructureerd aanbod binnen het leergebied wereldoriëntatie nastreven waarbij vaardigheden en attitudes eveneens de vereiste aandacht krijgen.
- Voor de doorgelichte leergebieden wiskunde en wereldoriëntatie op schoolniveau afspraken maken over een gezamenlijk en doelgericht leerdecorum.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Investeren in een gefundeerde en leerplangerelateerde visievorming als uitgangspunt voor gezamenlijke doelgerichtheid.
- De onderwijskwaliteit in de kleuterschool verder verhogen door in overleg een werkwijze te ontwikkelen en te introduceren voor een gerichte observatie die nauw aansluit bij vooraf geselecteerde, dominante doelen.
- In de lagere school erover waken dat de validiteit van de toetsen binnen de leergebieden wiskunde en wereldoriëntatie maximaal bewaard blijft.
- In het kader van de bewaking van de interne en integrale kwaliteitszorg systematisch outputgegevens in kaart brengen en hieraan met het oog op een mogelijke bijsturing van het onderwijsaanbod of de organisatie een grondige, formele zelfevaluatie koppelen.
- De overlegmomenten optimaliseren om aan de opbrengst ervan een grotere effectiviteit toe te kennen.

Wat betreft het algemeen beleid:

- In uitvoering van de vigerende regelgeving de geplande functionerings- en evaluatiegesprekken een concrete uitvoering geven.
- De actuele evolutie in verband met de participatieve besluitvorming verder uitbouwen en in communicatie brengen.
- De individuele begeleiding en het coachen van leraren grondig uitbouwen door hun professioneel handelen blijvend te bekrachtigen en door verantwoordelijkheid op te nemen ten aanzien van leraren die een beperkte veranderingsbereidheid aan de dag leggen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- nihil

Wat betreft de regelgeving:

- nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs en lager onderwijs.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Wilfried Bellemans

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Stefaan Vandersteen